ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 28 ΙΟΥΝΙΟΥ 1999
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

Α' ΟΜΑΔΑ

Α. Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΚΡΑΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΪΚΗ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

Α1.1. Να γράψετε στο τετράδιο σας το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

Κατά την κλασική εποχή η μισθωτή εργασία:

α. Ήταν επιθυμητή μόνο ως πνευματική ενασχόληση.
β. Ήταν ανεπιθύμητη για τους ελευθέρους Αθηναίους πολίτες.
γ. Απαγορευόταν στους ελεύθερους πολίτες.
δ. Αφορούσε μόνο τους δούλους.

3 μονάδες

Να αιτιολογήσετε με συντομία την επιλογή σας.

4 μονάδες

Α.1.2. Να προσδιορίσετε με συντομία το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

α. κάπηλοι
β. νεοδαμώδεις
γ. εκτήμοροι ή πελάται

6 μονάδες

Α.1.3. Να γράψετε στο τετράδιο σας ολογράφως τα στοιχεία της πρώτης στήλης και δίπλα τους αριθμούς των προτάσεων που αντιστοιχούν στο κάθε στοιχείο.

Α	Β
α. Ευγενείς **β.** Μεσαία στρώματα **γ.** Κατώτερα στρώματα	**1.** Συμμετέχουν στη διανομή κληρουχιών **2.** Κινδυνεύουν από ελεύθεροι πολίτες να γίνουν δούλοι. **3.** Υπερηφανεύονται για το δικαίωμα τους στη σχολή. **4.** Λαμβάνουν μέρος στους Ολυμπιακούς αγώνες. **5.** Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι ζευγίτες. **6.** Έχουν τη δυνατότητα να προμηθευτούν βαρύ οπλισμό.

6 μονάδες

Φροντιστήριο Επιλογή Καλαμάτα

Α.1.4. Γιατί ο αποικισμός ευνόησε την ανάπτυξη της βιοτεχνίας και του εμπορίου κατά την αρχαϊκή εποχή;

6 μονάδες

Α.2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ - ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ

Α.2.1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν γράφοντας στο τετράδιο σας την ένδειξη Σωστό ή Λάθος δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

α. Η έκθεση των βρεφών στη Σπαρτιατική κοινωνία είχε ως στόχο τον έλεγχο των γεννήσεων.

β. Η ατεκνία στη Σπάρτη αποτελούσε το μοναδικό λόγο διαζυγίου.

γ. Στην πόλη-κράτος η γυναίκα συμμετείχε ενεργά στην πολιτική ζωή.

δ. Η εγγύη ήταν επίσημη προφορική συμφωνία για τη σύναψη γάμου.

ε. Στην Αθήνα η σύζυγος είχε δικαίωμα να ζητήσει την *απόλειψιν*, στην περίπτωση που οι απιστίες του συζύγου της γίνονταν προκλητικές.

στ. Στη Σπάρτη η γαμήλια τελετή περιελάμβανε την αρπαγή της νύφης από το γαμπρό.

6 μονάδες

Α.2.2. Να αναφέρετε με συντομία τις διαφορές μεταξύ συμποσίων και συσσιτίων.

6 μονάδες

Α.2.3. «Την καθιέρωση αυστηρών κανόνων στη συμπεριφορά των γυναικών δεν μπορούμε να την κατανοήσουμε, παρά μόνο στο πλαίσιο της ιδεολογίας της πόλης-κράτους», αναφέρεται στο σχολικό εγχειρίδιο.
Τι επεδίωκαν να διασφαλίσουν και που στόχευαν οι αυστηροί αυτοί κανόνες;

8 μονάδες

Α.2.4. Να γράψετε στο τετράδιο σας το αριθμό κάθε πρότασης της πρώτης στήλης και δίπλα τη μία από τις δυο λέξεις, που της αντιστοιχεί, από τη δεύτερη στήλη.

Α	**Β**
1. Προσπάθεια ισορροπίας σε φουσκωμένα ασκιά:	**α.** ασκωλιασμός **β.** κότταβος
2. Ένδυμα που φοριόταν κατάσαρκα:	**α.** χλαίνης **β.** χιτών
3. Αναμείγνυαν το κρασί με νερό στα συμπόσια:	**α.** οινοχόοι **β.** συμποσίαρχοι
4. Η πολυτέλεια και η εκλεκτικότητα χαρακτήριζε το ντύσιμο τους:	**α.** ρήτορες **β.** καλλιτέχνες

epilogi Φροντιστήριο Καλαμάτα ΕΠΙΛΟΓΗ

5. Επεξεργάζονταν τα δέρματα ζωών στα εργαστήριά τους:	**α.** βυρσοδέψες **β.** σκυτοτόμοι

5 μονάδες

Β' ΟΜΑΔΑ

Β.1 Να διαβάσετε προσεκτικά τα δυο κείμενα και να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολούθου:

Οι σκοποί της Σπαρτιατικής αγωγής

«Ο Λυκούργος δεν όρισε για τα παιδιά δασκάλους αγορασμένους ή έμμισθους, ούτε μπορούσε ο καθένας να μορφώνει το γιο του όπως ήθελε, αλλά τους έπαιρνε όλους ο ίδιος αμέσως μόλις γίνονταν εφτά χρονών και τους κατάτασσε σε "αγέλες" και συνταιριάζοντας τους συντροφικά, τους συνήθιζε να παίζουν και να περνούν τον καιρό τους ομαδικά.

...Γράμματα μάθαιναν όσα τους ήταν αναγκαία. Η υπόλοιπη αγωγή τους σκοπό είχε να τους μάθει να κυβερνιούνται καλά, να υπομένουν τους κόπους και να νικούν στις μάχες. Γι' αυτό και όσο προχωρούσαν στην ηλικία τόσο δυσκόλευαν την άσκηση τους κουρεύοντας τους σύρριζα και μαθαίνοντας τους να βαδίζουν συνήθως ανυπόδητοι και να παίζουν γυμνοί. ...Η μουσική είχε κάτι που ξεσήκωνε το θυμικό και προκαλούσε ορμή και ενθουσιασμό γεμάτο δράση, και τα λόγια ήταν αφελή και απλά για πράγματα σοβαρά και ηθοπλαστικά».

Πλούταρχος, Λυκούργος 16,20.

Η βασική εκπαίδευση στην Αθήνα

«Μόλις αρχίσει ένα παιδί να καταλαβαίνει τη γλώσσα, και η τροφός, και η μητέρα, και ο παιδαγωγός και ο ίδιος ο πατέρας του αγωνίζονται πώς θα γίνει το παιδί όσο το δυνατόν καλύτερο. ...Το στέλνουν ύστερα στους δασκάλους και αυτοί φροντίζουν τα παιδιά και, όταν μάθουν γράμματα και καταλαβαίνουν το γραπτό κείμενο, τους δίνουν να διαβάζουν ποιήματα καλών ποιητών και τους αναγκάζουν να τα μαθαίνουν απ' έξω. Με τη σειρά τους και οι κιθαριστές μόλις μάθουν να παίζουν κιθάρα, τους διδάσκουν κι αυτοί ποιήματα άλλων καλών λυρικών ποιητών προσαρμόζοντας τα στο ρυθμό της κιθάρας. ...Τα στέλνουν ακόμη ύστερα απ' αυτά και στον παιδοτρίβη για να μπορούν με καλύτερο σώμα να υπηρετούν τη χρηστή τους διάνοια και να μην αναγκάζονται να φαίνονται δειλοί στον πόλεμο»

Πλάτων, Πρωταγόρας, 325e, 326a-c

α. Ποιες διαφορές εντοπίζετε μεταξύ της εκπαίδευσης των νέων στη Σπάρτη και στην Αθήνα, στα παραπάνω κείμενα;

15 μονάδες

β. Πώς εξηγείτε αυτές τις διαφορές;

epilogi.epil.gr

13 μονάδες

Β.2

Ο θεσμός της ευεργεσίας κατά την Ελληνιστική περίοδο

↓

Παρακμή της δημοκρατίας

Να αναλύσετε την παραπάνω σχέση.

20 μονάδες

Φροντιστήριο "ΕΠΙΛΟΓΗ" Καλαμάτα